

עת"א 9714/05/18 - חמזה איובי נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש דרום וירושלים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

17 מאי 2018

עת"א 9714-05-18 איובי נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש דרום וירושלים ואח'

העותרים	חמזה איובי ע"י ב"כ עו"ד מוחמד טוח
נגד המשיבים	1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש דרום וירושלים 2. מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אסף גרינבאום

פסק דין

1. בתיק זה התברר שנוצר מצב מיוחד במינו: העותר נידון לביצוע מאסר בעבודות שירות, ביצע את חלקו, ואז, במהלך ביצוע עבודות השירות הועמד לדין בבית המשפט לתעבורה, ושם נקבע כי יהיה במעצר בית מלא.
2. הוצג בפניי מסמך, שהוא נספח ז לתשובת המדינה, שבו העותר עצמו פנה לבית המשפט לתעבורה, וביקש לבצע את עבודות השירות. אך, בית המשפט (כב' השופטת שרית זוכוביצקי אורי), בהחלטה מיום יא בכסלו תשע"ח (29.11.17), קבע כי נוכח התסקיר מיום 15.11.17, ונימוקים נוספים, "**לא מצאתי בשלב זה לאפשר חלונות לצורך המשך ריצוי מאסר בעבודות שירות**".
3. ואכן, כפי שהסב את תשומת לבי נציג ב"כ ה מדינה, עו"ד אסף גרינבאום, סעיף 51ט(א)(5) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - "החוק"), קובע כי נציב בתי הסוהר רשאי - לאחר שנתן לעובד השירות הזדמנות לטעון את טענותיו - להחליט כי עבודות השירות תופסק באחת מן החלופות הבאות, והיא החלופה בתת סעיף (5): "**הוא נתון במעצר או משוחרר בערובה בתנאים שאינם מאפשרים את התייצבותו להמשך ביצוע עבודות השירות**".
4. ברצוני להעיר, כי על פי סעיף 51ט(א) לחוק, יש מספר חלופות שבהן יש שיקול דעת לממונה על עבודות השירות להפסיק מינהלית את עבודות השירות, ואז התוצאה תהיה שאותו אדם ירצה את יתרת עבודות השירות בבית סוהר. אולם, לפי הבנתי, סעיף 51ט(א)(5) לחוק האמור (שצוטט בפיסקה הקודמת), כולל חלופה שאינה בשיקול דעת הממונה. אם תתקבל עמדת המדינה כאילו גם בעניין זה יש שיקול דעת של הממונה, ייווצר מצב בלתי תקין מבחינה נורמטיבית, לפיו הממונה - שהוא חלק מהרשות המינהלית - יוכל בהחלטה מינהלית לבטל החלטה שיפוטית. גם אם בתיק זה, במסגרת החלטת הממונה, יש עילות נוספות, שהביאו אותו למסקנה להפסיק את עבודות השירות, כגון: היעדרות ללא רשות וכדומה, במצב העכשווי היום, לאחר רצונו של העותר

עמוד 1

לבצע את עבודות השירות והחלטת ביהמ"ש לתעבורה, מיום 29.11.17, (שצוטטה בפסקה 2 סיפא לעיל) המצב הנורמטיבי הוא שחלות הוראת סעיף 51ט(א)(5) לחוק, שהיא, כפי שפירשתי, הוראה שאין בה שיקול דעת לממונה, ומחייבת את מתן הבכורה להכרעה השיפוטית.

5. בכל מקרה, אינטרס הציבור מחייב את התוצאה של קבלת העתירה, ומתן שיקול דעת לבית משפט לתעבורה, במסגרת גזר הדין שיינתן ביום 30.5.18, להביא בחשבון את ריצוי יתרת עבודות השירות של 109 ימים, ואין כל הצדקה להורות על מאסר מיידי של העורר, דבר שיהווה גם פגיעה בשיקול הדעת של בית המשפט לתעבורה, בבואו לגזור את הדין של העותר, בעוד 20 ימים.

6. אכן, בפי ב"כ המדינה טענות נוספות בתחום המשפט המינהלי, ובהם: חוסר תום לב וטענות נוספות. אך, הסעיף בחוק שצוטט לעיל הוא הפתרון המעשי בתיק זה. ראוי לציין כי כאשר זומן העותר לשימוע, הגיע אליו המכתב הרשום ביום 1.4.18, כאשר המועד המיועד לשימוע הוא 18.3.18 (כעולה מנספחים ג-ד לעתירה).

7. אינני רואה צורך כרגע לרדת לפרטים ולדקויות מינהליות, האם כאשר עותר מקבל פתק רשום, ביום 14.3.18, וניגש לבית הדואר ומקבל אותו, ביום 1.4.18, האם יראו אותו כמי שנהג ברשלנות, בכך שלא הצליח להגיע לישיבת השימוע, שנקבעה ליום 18.3.18. מכל מקום, גם הנציב או האיש שבפניו התקיים השימוע, לא יכול היה לתת החלטה אחרת ולסתור את החלטת בית משפט השלום לתעבורה, שאסר על העותר לצאת לעבודות שירות בגלל מעצר הבית המלא.

8. כפי שהבנתי מהסניגור של העותר, ביום 30.5.18, יתקיים דיון בבית המשפט לתעבורה, וייתכן כי הדיון יסתיים בגזר דין שיינתן באותו יום (קשה לדלות מן העותר פרטים לעניין זה).

9. על כל פנים, ב"כ המדינה יפנה לבית המשפט לתעבורה, ויביא בפניו את פסק הדין בתיק ז, שהו, כאמור, נקבע כי לעותר יש "יתרת" עבודות שירות של 109 ימים, ובית המשפט לתעבורה - במסגרת העונש - ישיקול האם להטיל את העונש במצטבר או בחופף לעונש הקיים, בין בדרך של עבודות שירות ובין בדרך של מאסר, ובית משפט השלום לתעבורה הוא זה שיקבע את הסדר של ריצוי יתרת עבודות השירות של 109 ימים, כעולה מפסק דין זה, והעונש שהוא יטיל.

10. למותר לציין, כי הן המדינה והן העותר יהיו רשאים להגיש ערעור על העונש שיינתן בבית המשפט לתעבורה.

11. בפועל, מהיום, 10.5.18 ועד 30.5.18, ישאר המשיב במעצר בית מלא, על פי החלטת בית המשפט לתעבורה, ומיום 30.5.18 ירצה עבודות שירות או מאסר או שתי תקופות עבודות שירות, הכל כפי שיקבע בית המשפט לתעבורה.

ניתנה והודעה היום כ"ה אייר תשע"ח, 10/05/2018, במעמד הנוכחים.